

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri¹ kõrghariduse hindamise nõukogu istungi protokoll

08.07.2022

Nõukogu istung toimus 08.07.2022. aastal e-istungina (Zoom). Istung algas kell 14.00 ja lõppes kell 16.30. Osa võtsid nõukogu liikmed Ivar Annus, Eve Eisenschmidt, Anneli Entson, Joosep Heinsalu, Paavo Kaimre, Laivi Laidroo, Eleri Pilliroog, Marge Unt, Merle Varik. Puudusid nõukogu liikmed Peeter Burk, Tõnu Lelumees, Birute Klaas-Lang ja Ülar Mark. Istungist võtsid osa ka EKKA töötajad Heli Mattisen ja Hillar Bauman. Istungit juhatas Eve Eisenschmidt. Protokollis nõukogu sekretär Hillar Bauman.

Päevakord:

1. Tartu Ülikooli institutsionaalne akrediteerimine

1. Tartu Ülikooli institutsionaalne akrediteerimine

Lähtuvalt kõrgharidusseaduse § 38 lg-s 3 ja Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lg 5 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Institutsionaalse akrediteerimise juhend" punkti 43.2 alusel sedastab HAKA kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Tartu Ülikool (TÜ) kooskõlastas EKKAgas institutsionaalse akrediteerimise aja 24.09.2021.
2. Dokumendi „Institutsionaalse akrediteerimise juhend“ punkt 8 alusel hinnati institutsionaalse akrediteerimise raames ka järgmisi õppekavu:
Õigusteadus, bakalaureuseõpe
Ettevõtetus ja digilahendused, rakenduskõrgharidusõpe
Bioloogia ja elustiku kaitse, bakalaureuseõpe
Tõlkeõpetus, magistriõpe
Rahvusvahelised suhted ja regiooni uuringud, magistriõpe
Arvutitehnika ja robotika, magistriõpe
3. EKKA juhataja kinnitas 30.12.2021 korraldusega institutsionaalse akrediteerimise komisjoni koosseisu komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus:

Jürgen Kohler (esimees) Professor, Greifswald University (Saksamaa)

Fiona Ruth Crozier Sõltumatu ekspert (Ühendkuningriik)
(sekretär)

---

¹ Kuni 11.06.2022 Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA)

Engel-Mari Mölder	Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilane (Eesti)
Liz Bacon	Professor, Abertay University (Ühendkuningriik)
Laurent Counillon	Professor, Université Nice Sophia Antipolis (Prantsusmaa)
Markus Dettenhofer	Teadlane, Czech University of Life Sciences (Tšehhi Vabariik)
Anca Greere	Professor, Babeş-Bolyai University (Rumeenia)
Aalt Willem Heringa	Professor, Maastricht University (Holland)
Jonas Hinnfors	Professor, University of Gothenburg (Rootsi)
Sokratis K. Katsikas	Direktor, Norwegian Center for Cybersecurity in Critical Sectors (NORCICS) (Norra)
Andres Kütt	kõrgkooliväline liige; CTO, Jio Egov Center of Excellence (Eesti)
Oliver Vettori	Dekaan, WU Vienna (Austria)

4. TÜ esitas eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 20.01.2022, EKKA hindamiskoordinaator saatis eneseanalüüsi aruande komisjonile 28.01.2022.
5. Hindamiskülastus TÜ-s toimus 11.–14.04.2022.
6. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 22.05.2022, EKKA edastas hindamisaruande projekti kõrgkoolile kommenteerimiseks 26.05.2022 ning TÜ esitas oma kommentaarid 16.06.2022.
7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande HAKA büroole 5.07.2022. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav HAKA kodulehel.
8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 5.07.2022.
9. Hindamiskomisjoni hinnangud olid järgmised:

Standard	Hinnang
Strateegiline juhtimine	Vastab nõuetele
Ressursid	Vastab nõuetele
Kvaliteedikultuur	Vastab osaliselt nõuetele
Akadeemiline eetika	Vastab nõuetele
Rahvusvahelistumine	Vastab nõuetele
Õppejõud	Vastab nõuetele
Õppekava	Vastab nõuetele
Õppimine ja õpetamine	Vastab nõuetele
Üliõpilaste hindamine	Vastab nõuetele
Õppimise tugisüsteemid	Vastab nõuetele

Teadus-, arendus ja/või muu loometegevus	Vastab nõuetele
--	-----------------

Ühiskonna teenimine	Vastab nõuetele
---------------------	-----------------

---

10. Nõukogu arutas saadud dokumente 8.07.2022 istungil 9 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised TÜ tugevused², parendusvaldkonnad ja soovitused³ ning ettepanekud edasisteks arendusteks⁴.

10.1. STRATEEGILINE JUHTIMINE

Tugevused

1. TÜ rakendab strateegilise planeerimise protsessis erinevaid alt-üles praktikaid. Ülikool konsulteerib väliste partneritega ning oma töötajate ja üliõpilastega, tagatud on TÜ valdkondade, töötajate ja üliõpilaste laialdane osalus. Osaluslähenedamine tagab mitte ainult ideede laiaulatusliku korje, vaid ka omanikutunde ja toetuse strateegiliste eesmärkide osas.
2. TÜ arengukava seob ülikooli eesmärgid riiklike ning Euroopa majanduslike, ühiskondlike ja kultuuriliste eesmärkidega mitmekülgset ja valdkondadeüleset, nt rõhutades rakendusliku suunitlusega teadusuuringute olulisust, toetades elukestvat õpet ja nähes end Eesti kultuuripärandi hoidja rollis.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Ülikooli ja selle valdkondade tegevuskavad ei ole piisavalt üksikasjalikud tegevussuundade elluviimise osas. Seetõttu peaks ülikool oma tegevuskavade kontseptsiooni üle vaatama, tuues iga strateegilise tegevussuuna kohta selgelt välja üksikasjaliku plaani. Sellised plaanid peaksid sisaldama konkreetseid tegevusi.
2. Ülikooli tasandil ei seirata piisava tähelepanuga valdkonna tasandi tegevusi, mis peaksid olema suunatud üleülikooliliste strateegiliste eesmärkide saavutamisele. Ülikool peaks enam proaktiivselt hoolitsema selle eest, et oleks tagatud ülikooli valdkondade ja teiste üksuste tegevuskavade olemasolu ja nende piisav kvaliteet, kehtestades näiteks regulaarse aruandluse süsteemi või muud viisid tegevuskavade ja nende elluviimise seireks.

10.2. RESSURSID

Tugevused

1. TÜ lähtub akadeemilise personali värbamisel Euroopa teadlaste harta ja teadlaste värbamise koodeksi põhimõtetest.
2. Vastu on võetud ruumilise arengu strateegia aastani 2025, mis muuhulgas sätestab, et ülikool tagab Tartu kesklinnas oma ajalooliste hoonete säilimise ja väärtuse suurenemise.

---

² Tugevustena on välja toodud standardi taset ületavad saavutused (mitte vastavus standardile).

³ Parendusvaldkonnad ja soovitused viitavad vajakajäämistele institutsionaalse akrediteerimise standardi nõuete täitmisel ning mõjutavad nõukogu lõppotsuse kujunemist.

⁴ Ettepanekud edasisteks arendusteks on parendusettepanekud, mis ei sisalda viidet mittevastavusele standardiga ning mille arvestamine või mittearvestamine on kõrgkooli otsustada. Ettepanekud edasisteks arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

3. Läbi on viidud ulatuslik digitaliseerimine ning see jätkub. 2020. aastal vormistati ligikaudu 97% kõigist ametlikest dokumentidest elektrooniliselt, 2017. aastal oli see näitaja 75%.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Ülikooli personalijuhtimise põhimõtete paremaks teadvustamiseks töötajate seas võiks kaaluda seniste praktikate ülevaatust ja parendamist.
2. Rahaliste vahendite jaotuse põhimõtted ülikooli sees vajaksid süsteemsemat lähenemist, tagamaks võimaluse juhendada vahendite jaotamisel ülikooli strateegilistest arenguplaanidest.
3. Ülikool võiks kaaluda võimalust katta kõigile töötajatele avatud juurdepääsuga publikatsioonide avaldamise kulud.
4. IT valdkonnas tuleks: viia lõpule IT-strateegia; vähendada IT-teenuste keerukust ja parandada IT-süsteemide vahelist integratsiooni; selgelt määratleda ülikooli ja instituutide IT-alased kohustused; suurendada investeringuid küberturvalisusesse tsentraalselt ja üksuste tasandil, et tagada kõigi süsteemide töökindlus ja turvalisus; jätkata tööd plaanitud ISO27001 standardi saavutamiseks.
5. Ülikool võiks kaaluda sellise riskijuhtimiskava väljatöötamist, mis tagaks kõigi protsesside sujuva ja pideva toimimise kriitiliste teenuste (nt IT) rikete või häirete korral.
6. Ülikool võiks kaaluda meetodi väljatöötamist, mille abil hinnata nii sise- kui väliskommunikatsiooni plaanide rakendamise tulemuslikkust.

10.3. KVALITEEDIKULTUUR

Tugevused

1. Ülikool on selgelt ja süsteemselt dokumenteerinud oma kvaliteedijuhtimise süsteemi komponente erinevate tegevussuundade lõikes ning teinud selle teabe kättesaadavaks ka laiemale avalikkusele.

Parendusvaldkonnad ja soovitusel

1. Usaldusel ja isiklikul eetosel põhinev kvaliteeditagamise süsteem vajab tasakaalustamist täiendavate seire- ja sekkumisprotsessidega. Kõik PDCA (Plan-Do-Check-Act, pideva parendamise ring, tuntud ka kui „Demingi ring“) tsükli elemendid tuleb omavahel loogiliselt ja põhjuslikult siduda. Kvaliteet tuleks kõigis asjakohastes dokumentides (alates arengukavast) hinnatavate kategooriatena lahti kirjutada, määratleda miinimumstandardid ja institutsionaalsed/riiklikud/rahvusvahelised võrdlusnäitajad, mis aitavad seirata edenemist ja hinnata saavutatut.
2. Selgelt tuleb määratleda ülikooli liikmete individuaalsed rollid ja vastutus kvaliteedi tagamisel ning jälgida ja suunata kokkulepete täitmist. See aitaks ka vältida mõnede PDCA tsükli elementide puudumist või nende vähest rakendamist.
3. Vajalik on tõsta kõigi ülikooli töötajate teadlikkust kvaliteedi tagamise protsessidest. Liikmeskonna teadlikkus kvaliteedisüsteemi komponentidest, nende omavahelistest seostest ja kitsaskohtadest võimaldaks PDCA tsükli järjekindlamalt lõpuni rakendada.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Kvaliteedi tagamise protsessid ühiskonna teenimise valdkonnas võiksid olla palju selgemalt määratletud, kuivõrd praegune dokumentatsioon on peamiselt juhiste ja aruannete kogum, mille puutumus kvaliteediga on vähene.
2. Küsimustike kõrval võiks kasutada ka teisi lähenemisviise tagasiside kogumisele, nagu näiteks süstemaatilised ja dokumenteeritud intervjuud üliõpilaste ja väliste sidusrühmadega, mis annaksid kvaliteedi hindamisele täiendava mõõtme.

10.4. AKADEEMILINE EETIKA

Tugevused

1. Loodud on uued hea teadustava nõustaja ametikohad, mis näitab ülikooli süstemaatilist ja ennetavat tegevust hea teadustava põhimõtete levitamisel TÜ liikmeskonnas.
2. TÜ akadeemilise eetika alased regulatsioonid on silmapaistvalt head, kuna sisaldavad põhimõtteid ja juhtnööre koos konkreetsete näidetega. Hea tava saavutamise oluline element on põhimõtete ja juhiste selge, täpne ja arusaadav sõnastamine ning TÜ on teinud selles osas suurepärase tööd.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Rikkumiste käsitlemise süsteem ja kaebuste menetlemise kord on selged, kuid neisse protseduuridesse kaasatakse ülikoolis üsna kõrgel ametikohal olevad inimesed (akadeemiline sekretär, instituudi direktor) ning kohe pärast kaebuse esitamist moodustatakse ametlik komisjon. See võib viia piiripealsete juhtumite arutelude vältimiseni. Instituutide tasandil puuduvad isikud, kellega piiripealseid juhtumeid arutada ja kellel oleks nõuandev roll. See võib potentsiaalselt tähendada, et juhtumitest ei teatagi, eriti siis, kui piir keelatu ja sobimatu vahel on hägune. TÜ võiks kaaluda igas instituudis ühe akadeemilise eetika tugiisiku määramist. Sellest võiks eriti üliõpilastele kasu olla. Valimi õppekavadest ilmnes bioloogia ja elustiku kaitse õppekava üliõpilaste puhul vajadus saada rohkem teavet akadeemilise eetika kohta.
2. TÜ tugineb nii ahistamis- kui ka vaimse tervise probleemide ulatuse kindlaksmääramisel aset leidnud juhtumitele. Ülikool võiks kaaluda regulaarsete küsitluste kasutuselevõttu, et probleemidest paremat ülevaadet saada.
3. Plagiaadituvastustarkvara „Ouriginal“ kasutatakse sageli, kuid see võiks olla kohustuslik kõigi kirjalike tööde puhul.

10.5. RAHVUSVAHELISTUMINE

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Tartu Ülikool määratleb end nii rahvus- kui rahvusvahelise ülikoolina. Paraku puudub ülikoolis ühtne ja jagatud arusaam selle kohta, mida tähendab olla üheaegselt nii rahvusülikool kui rahvusvaheline ülikool. See tuleks selgemalt määratleda ja liikmeskonnas kommunikeerida, et ülikooli unikaalne roll oleks ühtviisi hästi mõistetud nii ülikooli sees kui väljaspool.
2. Mobiilsusakna struktuuri ja toimimise osas puudub ülikoolis ühtne arusaam. Lähenemisviis mobiilsusaknale ning selle rakendamise erinevad võimalused tuleb selgelt määratleda ning tagada asjakohase info levitamine liikmeskonna seas. Arvutitehnika ja robotika õppekava üliõpilastele tuleks paremini selgitada, kuidas täpselt mobiilsusaken toimib, et nad ei peaks mobiilsuses osalemise tõttu pikendama oma õpingute aega. Ka bioloogia ja elustiku kaitse õppekava

üliõpilaste rahvusvahelist mobiilsust saaks suurendada, informeerides üliõpilasi paremini mobiilsus- ja rahastusvõimalustest ning välismaal omandatud ainepunktide ülekandmisest.

Õigusteaduse õppekaval tuleks oluliselt suurendada nii üliõpilaste füüsilist kui virtuaalset rahvusvahelist mobiilsust.

10.6. ÕPPEJÕUD

Tugevused

1. Õppejõudude üldine kvalifikatsioon ning teadustöö tase on kõrge (enam kui 70%-l õppejõududest on doktorikraad). Kuna uue karjäärimudeli kohaselt peab kõigil lektoritel olema doktorikraad, on tagatud selle suurepärase taseme säilimine.
2. Õppejõud on väga tihedalt seotud teadustööga, instituudid tegutsevad vastavuses kõrgete rahvusvaheliste teadusstandarditega. Publikatsioonide tase ja maht on väga head.
3. Ülikool on väga tugevalt panustanud õppejõudude arengu toetamisse õppedisainerite värbamise, seminaride, koolituste ja parimate tavade jagamise üritustega, mida paljud töötajad peavad huvitavateks ja nauditavateks ning mille üle nad tunnevad uhkust.
4. Akadeemilise personali karjäärimudel on ümber korraldatud ja on nüüd vastavuses rahvusvahelise neljaastmelise standardiga. Pingutusi on tehtud 5-aastase perioodiga atesteerimise juurutamisel, mis on hästi lahti kirjutatud ning mis võeti kasutusele aasta tagasi.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Uus karjäärimudel ja atesteerimissüsteem on küll olulisteks edusammudeks, kuid muret teeb see, et eduka atesteerimise tulemusel edutamise võimalused on väga vähesed (2021-2022 aastatel ainult 6 akadeemilist töötajat enam kui 1600-st). Akadeemiliste töötajate olukord sõltub suuresti olemasolevatest uurimistoetustest ja instituutide olukorrast nii palgamaksmise- kui ka edutamisevõimaluste osas. Kui akadeemiliste töötajate rahulolu on esimestel tööaastatel kõrge, siis viie aasta möödudes see langeb. Liiga pikk on ka aeg doktorikraadi omandamise ja kaasprofessori ametikohale jõudmise vahel. Ülikoolil tuleb tagada ressursid piisava arvu akadeemiliste töötajate tulemuspõhiseks edutamisteks iga aastal ning selgelt kommunikeerida edutamisevõimalusi, tagamaks töötajate motivatsiooni. Kaaluda võiks ka nooremate akadeemiliste töötajate sagedasemat hindamist, kasutades näiteks 5-aastase perioodiga ametliku atesteerimise kõrval ka arengut toetavaid tulemusvestlusi.
2. Akadeemiliste töötajate atesteerimisel peaks enam arvestama õppejõu poolt läbiviidava õppetöö kvaliteeti. Atesteerimisel võiks rakendada õppejõudude õpetamisoskuste sõltumatut hindamist ja mitte tugineda ainult üliõpilaste tagasisidele, kuna see ei pruugi õpetamise ja õppimise kogemuse kvaliteeti piisavalt kajastada.
3. Valimi õppekavadest tuleks ettevõtluse ja digilahenduste õppekava õppejõudkonnal regulaarsemalt kohtuda, et arutada ainetevahelisi seoseid, õpetamise ja hindamise sidusust ning väljalangevusega seotud probleeme. See

võimaldaks üksiti tugevdada koostööd teadustööle orienteeritud ja praktikale orienteeritud õppejõudude vahel.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Õppe- ja teadustöö koormuse vahekord on akadeemilistel töötajatel väga erinev. Üliõpilaste ja õppejõudude suhtarv on väga hea (>8:1), kuid kui jagada õppetöökoormuse koguaeg üliõpilaste koguarvuga, võib tulemus olla teistsugune. Seda näitajat võiks täpsustada, võttes arvesse akadeemiliste töötajate õppetöö koormust.
2. Ülikool on tänu oma rahvusvahelisele nähtavusele kaasatud mitmetesse rahvusvahelistesse võrgustikesse ning see toetab mobiilsust ja koostööd. Siiski võiks võrgustikke personali arendamise eesmärkidel palju enam kasutada.
3. Atesteerimised võiksid muutuda avatumaks ja kollegiaalsemaks. Atesteerimiskomisjonides tuleks tagada sooline tasakaal ning võiks suurendada rahvusvaheliste ekspertide arvu.
4. Nn avatud konkursid õppejõudude värbamiseks on mitmete piirangute tõttu üldjuhul sisekonkursid. Ülikool võiks läbi mõelda, kuidas suurendada ülikoolivälisist värbamist.
5. Teadusalast koostööd erasektori ettevõtete ja erinevate riigiasutustega (nt keskkonnaministeerium) peetakse õigustatult prioriteediks ning töötajatel on vabadus ja motivatsioon seda teha. Jätkata tuleks jõupingutusi erasektori esindajate kaasamiseks õppetöösse.
6. Arvestades ülemaailmselt konkurentsi ning Eesti ülikoolide suhtelist väiksust maailma kontekstis, on vajalik tihe omavaheline koostöö. TÜ peaks ümber mõtlema oma pigem tõrksa positsiooni Eesti-sisese koostöö osas ja panustama sellesse senisest enam, et Eesti kõrgharidusel oleks võimalik ülemaailmses konkurentsis toime tulla.
7. Valimi õppekavadest tuleks arvutitehnika ja robotika õppekaval suurendada õppejõudude kõrgetasemeliste publikatsioonide arvu ülikooli/valdkonna keskmisele tasemele. Samuti on vajalik pöörata enam tähelepanu personaliarendusele, tagamaks, et kõik töötajad ajakohastaksid pidevalt oma õpetamismetoodikaid, oleksid kursis uuendustega uurimistöös ning muudes valdkondades, nagu näiteks eetika.
8. Tõlkeõpetuse õppekaval tuleks tähelepanelikumalt jälgida õppejõudude töökoormusega seotud riske ja püüda koordineerida erinevate üksuste vahelist tegevust, vältimaks töötajata ülekoormatust.

10.7. ÕPPEKAVA

Tugevused

1. Hetkel on käimas üleülikooliline õppekavade ülevaatus eesmärgiga tõsta kvaliteedinõudeid õppekavade disaini osas. Selline ettevõtmine on tervitatav, kui see toimub regulaarselt ning sellega kaasneb selge sihiseade tagada ülikoolis ühtne lähenemisviis ja formaat õpieesmärkide, õppeprotsessi ning õppe- ja hindamismeetodite kirjeldamisel.
2. Valimi õppekavadest paistab õigusteaduse bakalaureusekava silma rõhuasetusega traditsioonilisel akadeemilisel kvaliteedil, omistades suurt tähtsust õiguse kontekstualiseerimisele kultuurilises, filosoofilises, ajaloolises,

poliitilises ja majanduslikus keskkonnas ning püüdes arendada üliõpilaste kriitilist mõtlemist.

3. Bioloogia ja elustiku kaitse õppekaval on ainulaadne nišš, kuna selles on väga hästi läbimõeldult ühendatud molekulaarsed aspektid bioloogilise mitmekesisuse ja ökoloogiaga. Õppekavas on olulisel kohal Eesti elurikkuse unikaalsus, sh kohaliku spetsiifilise terminoloogia kasutamine. Õppekaval on suurepärane lõpetanute tööhõivemäär, kuna see on koostatud kooskõlas OSKA raportiga ning on arvestatud nii hetke- kui tulevikuvajadusi. Õppekava on edukalt täitnud oma eesmärgid ka piisava hulga üliõpilaste tagamisel.
4. Ettevõtluse ja digilahenduste õppekava Narva Kolledžis on hästi seotud kohaliku kogukonnaga ning üliõpilased ja välised sidusrühmad hindavad õppekava kõrgelt. Õpikeskkond on eeskujulik ning see, kuidas hoone on avatud kogu kogukonnale, väärrib erilist tunnustust.
5. Arvutitehnika ja robotika õppekava peamisteks tugevusteks on tööturu vajadustele vastamine, tihedad sidemed ettevõtetega (sh praktika) ning õppekava orienteeritus suunata üliõpilasi praktilisi probleeme lahendama.
6. Tõlkeõpetuse õppekava puhul väärrib esiletõstmist sisukas koostöö erinevate sidusrühmadega, et tagada TÜ tõlkeõpetuse õppekava vastavusse viimine Euroopa tõlkemagistri (European Master's in Translation, EMT) võrgustikus kehtivate kvaliteedinõuetega.
7. Rahvusvaheliste suhete ja regiooni uuringute õppekava on akadeemiliselt väga kõitev ja vastab ka peamistele Eesti ühiskonna ootustele. Vaatamata demograafilistele väljakutsetele on sisseastumiskonkurss suur ning palju on ka välisüliõpilasi. Lõpetamise määr on kõrge. Fookus nii kvalitatiivsetele kui kvantitatiivsetele uurimismeetoditele (kokku 18 EAP) on kiiduväärt.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Õppekavade väljatöötamise ja arendamise (disaini) formaat ülikoolis ei ole ühtne. Õppekavade väljatöötamisel või läbivaatamisel tuleb võtta kasutusele selge ja sidus kvaliteedikriteeriumitel põhinev vorm, millest lähtuvalt sõnastada õpieesmärgid ning oodatavaid õpiväljundeid õppekava ja mooduli tasandil. See vorm peaks anda selged juhised, mis elemente peab iga õppekava kirjeldus sisaldama.
2. Õigusteaduse bakalaureuseõppekava on enamikule üliõpilastest küll esimeseks sammuks teel magistrakraadini ja reguleeritud õiguse valdkonna töökohtadeni, kuid Bologna protsessi bakalaureuseõppekavade kontseptsioon eeldab siiski seda, et bakalaureusekava toimiks tööalase konkurentsivõime seisukohalt ka eraldiseisva kavana. Tartu Ülikooli õigusteaduse bakalaureuseõppe õppekava ei teeni piisavalt nende üliõpilaste huve, kes ei soovi magistriõppesse edasi minna. Õigusteaduskonnal tuleks vaadata kaugemale traditsioonilistest õigusvaldkonna elukutsetest ja uurida, millised on bakalaureusekraadiga lõpetanute tööerakendumise võimalused nii avalikus kui erasektoris ning millised lisakompetentsid (sh pehmed oskused) on selleks vajalikud. Õppekava õpiväljundite sõnastus on ebaühtlane. Moodulite õpiväljundid tuleb ühtlustada nii nende stiili, pikkuse kui ka taseme osas (minnes kaugemale pelgalt oodatavate teadmiste loetelust) ning tagada nende sidusus õppekava kui terviku õpiväljunditega. Õppekava kirjelduses tuleks välja tuua õppekava üldine struktuur, ainekursuste järjestus, sidused õpiväljundid, õppetöömeetodid ning

nende seos õpiväljunditega, mobiilsus- ja ainepunktide ülekandmise võimalused jms.

Õppekaval on probleeme õppekavas loetletud ainekursuste valimise võimalustega, nende järjestusega ja ainepunktide vastavusega üliõpilase tegelikule töökoormusele. Õppekava tuleb selles osas üle vaadata ja tagada õppekavas ettenähtud valikainete kättesaadavus, ainekursuste mahtude vastavus üliõpilase töökoormusele ja ainete sobilik koht õppekavas. Näiteks tuleks üle vaadata alusainetes kehtestatud ulatuslike nõuete sobivus, tasakaal avaliku ja kriminaalõiguse vahel ning leida lahendus probleemipõhiseks õppeks erinevaid õigusvaldkondi hõlmavatel teemadel.

3. Arvutitehnika ja robotika õppekaval tuleb üle vaadata õpiväljundid ja tagada nende vastavus magistriõppe tasemele. Lõputööde juhendamise kvaliteedi tagamiseks tuleb lahendada õppejõudude vähesuse probleem ja pakkuda kõiki õppekavas sisalduvaid aineid regulaarsemalt. Üliõpilastele tuleb anda selget infot selle kohta, milliseid õppeaineid viiakse läbi igal aastal ja milliseid mitte, et nad saaksid paremini oma õpinguid kavandada.

Õppekava alusmoodulite sisu tuleks üle vaadata, tagamaks, et see pakub piisavalt väljakutseid kõigile üliõpilastele sõltumata nende taustast. Kasuks võiks tulla sisseastumistesti ülevaatus.

4. Tõlkeõpetuse õppekaval tuleb langetada otsus suulise tõlke suuna osas. Praegu on see suund õppekavas olemas, kuid vastuvõttu pole aastaid toimunud. Otsuse langetamine on väga oluline ka rahvusvahelise koostöö ja selle perspektiivide vaatevinklist.

Õppekaval tuleb muuta praktika õpiväljundeid, tagamaks, et need vastavad õppekava spetsiifikale ja võimaldavad hinnata praktika edukust ja tööandja sobilikkust.

5. Rahvusvaheliste suhete ja regiooni uuringute õppekava õpiväljundid on küll selgelt sõnastatud, kuid mõningate ainete puhul on need pigem algaja kui edasijõudnu tasemel. Seevastu kohustuslik kirjandus põhineb enamasti teadusajakirjadel, mis on hea ja tagab lõpetajatele head uurimistöo ning kõrged analüütilised oskused. Õppekava õpiväljundid võiks selles valguses uuesti läbi vaadata.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Õppekavade väljatöötamise ja hindamise tuleks läbivalt kaasata ülikooliväliseid ja vajadusel rahvusvahelisi eksperte.
2. Bioloogia ja elustiku kaitse õppekaval on suur potentsiaal, kuna see ulatub molekulaarsetest mehhanismidest ökosüsteemideni. Üliõpilaste jagunemine kahe eriala vahel toimub siiski liiga kiiresti. Kui õppekava areneks suurema lõimimise suunas, annaks see õppekavale ja üliõpilastele olulist lisaväärtust.
3. Tõlkeõpetuse õppekava võiks tõhusamalt arvestada uusi trende eriala karjääriprofiillides, tagamaks üliõpilaste parem vastavus muutuvate turunõuetega.
4. Rahvusvaheliste suhete ja regiooni uuringute õppekaval pakutakse üliõpilaste väikse arvu tõttu mõningaid ainekursusi igal kolmandal või isegi viiendal semestril. Kuigi üliõpilased selles probleemi ei näinud, võiks siiski kaaluda valikainete arvu vähendamist.
5. Narva Kolledži juhtkond ning ettevõtluse ja digilahenduste õppekava juhid võiksid mõelda, kuidas enam arvestada töökogemusega täiskasvanud õppijate vajadusi, kaaludes seejuures koostööd teiste haridusasutustega, õppekava

edasist modulariseerimist ning mikroqualifikatsioonide potentsiaali ärakasutamist. Õppekava tulemuslikkuse hindamiseks võiks peale tööerakendumise määra kasutada ka pikemaajalisi näitajaid, nagu nt loodud iduettevõtete arv, lõpetanute töötasu muutus jmt.

10.8. ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Tugevused

1. Bioloogia ja elustiku kaitse õppekavas on kõrgel tasemel praktika, õpetamise kvaliteet ja hindamismeetodid ning lõpetanute tööhõive on väga hea. Kõik see toob kaasa üliõpilaste kõrge rahulolu.
2. Ettevõtluse ja digilahenduste õppekava väärrib tunnustust toetava kvaliteedikultuuri ja rõhutatult üliõpilaskeskse lähenemisviisi eest.
3. Arvutitehnika ja robotika õppekaval selgeks tugevuseks on üliõpilaste ja laboritööde juhendajate suhtarv – 6:1.
4. Rahvusvaheliste suhete ja regiooni uuringute õppekaval on kasutusel rikkalik valik erinevaid õpetamis- ja hindamismeetodeid. Õppetöö on kõrge interaktiivsusega. Üliõpilastel on rikkalikud võimalused välismaal õppimiseks (Erasmus, praktikad; võimalus minna realselt riiki, millele on pühendatud lõputöö). Lõpetajate analüüsioskused on väga tugevad ning töö leidmine pole probleem, eriti eesti keelt kõnelevate üliõpilaste jaoks.
5. Tõlkeõpetuse õppekaval töötavad paljud õppejõud tõlkide ja tõlkijatena ja saavad seetõttu jagada üliõpilastega asjakohaseid erialaseid teadmisi.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Arusaam õppijakesksest õppimisest ja õpetamisest ning selle rakendamine ülikooli õppekavadel on ebaühtlane. Tuleb tagada, et õppekava koostamisel ja sisehindamisel oleks välja toodud selge käsitlus üliõpilaskesksusest, mis võimaldaks selle põhimõtte järjepidevat rakendamist.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. TÜ võiks kaaluda sisseastumisprotsessi täiustamist, pakkudes ka varasemat või pikemat sisseastumisaega, soovitades üliõpilaskandidaatidele ennetavalt alternatiivseid õppekohti ja/või viies vajadusel enne vastuvõtmist läbi hariduslike lünkade kaardistamise.
2. Tagamaks digitehnoloogiate järjepidevam ja lõimitum kasutamine õppetöös, võiks ülikooli tasandil sellekohased reeglid välja töötada.
3. TÜ võiks kaaluda praktilise õppe intensiivistamist õppekavadel, kus see ei ole piisavalt juurdunud.
4. Ülikool võiks kaaluda õpetamise hea tava juhendi täiendamist osaga, mis käsitleb ingliskeelset õppetööd.
5. Ülikool võiks üle vaadata praktika korralduse, tagamaks, et praktika ja selle hindamine on vastavuses õppekava õpiväljunditega.
6. Arvutitehnika ja robotika õppekaval tuleks tagada, et üliõpilastelt nõutavad eelteadmised on selgelt määratletud ja hinnatud, et vähendada ebaõnnestumiste arvu ja pakkuda vajadusel ettevalmistavat tuge. Sisseastumistestis kasutatava

uue lähenemise puhul tuleks jälgida, kas see võimaldab vähendada väljalangevuse ja läbikukkumise määrasid.

Õppekaval määratakse kõigile üliõpilastele ettevõttepoolne mentor. Järjepidevuse tagamiseks tuleks üliõpilaste hindamisse alati kaasata ülikooli akadeemiline töötaja.

Õppekaval tuleks paika panna minimaalne aeg, mida juhendaja peab pühendama lõputöö juhendamisele.

7. Tõlkeõpetuse õppekaval on soovitatav CAT-vahendite (*Computer Aided Translation Tool*) tugevam integreerimine praktikapõhistesse ainekursustesse.
8. Rahvusvaheliste suhete ja regiooni uuringute õppekavale võetakse vastu erineva haridusliku taustaga üliõpilasi. Mõningatel juhtudel oleks mahajäämuse vältimiseks vajalik pakkuda tasandavaid ainekursusi. Õppekaval on küll määratletud tähtajad, mille jooksul õppejõud peavad andma üliõpilastele tagasisidet hinnete ja arvestuste kohta, kuid neist ei peeta alati kinni. Üliõpilased ei näinud selles küll probleemi, kuid õppekava juhid peaksid siiski tagama tähtaegadest kinnipidamise.

10.9. ÜLIÕPILASTE HINDAMINE

Tugevused

1. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine on asjakohane ja korraldatud süsteemselt kogu ülikooli ulatuses.
2. Arvutitehnika ja robotika õppekaval kasutatakse töö hindamisel sageli suulist või kirjalikku kaitsmist, et üliõpilased saaksid oma lahendust selgitada. Suuline kaitsmine on tunnustustvääriv meetod, kuna see arendab üliõpilastes kriitilisi oskusi, näitab nende võimet küsimustele vastamisel spontaanselt mõelda ning annab lisaks kinnituse ka töö autorsusele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Ettevõtluse ja digilahenduste õppekava õpiväljundid ja hindamismeetodid tuleb viia paremasse kooskõlla, samuti on vajalik hindamispraktikate kooskõlastamine ja ühtlustamine kogu õppekava lõikes. Hindamispraktikad peaksid olema mitmekesisemad ja vähem sõltuma õppejõudude eelistustest.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Üliõpilased on hinnete vaidlustamise võimalustest küll teadlikud, kuid olukorra seiramiseks võiks vaidlustamisjuhtumite dokumenteerimise reegleid täpsustada.
2. Ühtse lähenemisviisi rakendamiseks üliõpilaste hindamisel oleks soovitatav ülikoolis kokku leppida hindamiste modereerimise hea tava, mis aitaks tagada hindamise objektiivsuse ning üliõpilaste võrdse kohtlemise.

10.10. ÕPPIMISE TUGISÜSTEEMID

Tugevused

1. Raamatukogu on hästi varustatud ja hiljuti renoveeritud. Eelarve vahendite jagamine valdkondade vahel tugineb läbirääkimistele dekaanidega. Raamatukogul on võimalus teenida ka omatulu koolituste ja digitaliseerimise kaudu.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Tuleks jätkata tööd üliõpilaste ja tööandjatega, et parandada edasijõudmise ja lõpetamise määrasid.
2. Tuleks tagada, et sõltumatud nõustajad oleksid üliõpilastele kättesaadavad kõigis ülikooli kampustes. Soovitav on mitte kombineerida õppejõu ja nõustaja rolli.
3. Vaimse tervise probleemide korral on professionaalse abi saamiseks pikad ooteajad. Ülikool võiks leida sellele probleemile lahenduse.
4. Erivajadustega üliõpilaste õpingute toetamiseks tuleks võimalusel luua spetsiaalne fond.
5. Narva Kolledži ning TÜ õigusteaduskonna Tallinna osakonna raamatukogude võimalused ei ole piisavad, kuigi üliõpilastel on võimalik kasutada muid raamatukogusid.

10.11. TEADUS-, ARENDUS JA/VÕI MUU LOOMETEGEVUS

Tugevused

1. Tartu Ülikoolil on nii ajalooliselt kui käesoleval hetkel tunnustust vääriv roll kogu Eesti teadusmaastiku kujundamisel.
2. Teaduse tugiteenused, eriti grandikeskus, on vastavalt Euroopa Liidu standarditele kõrgel tasemel ning toovad sisse konkurentsipõhist rahastust.
3. Ettevõtlus- ja innovatsioonikeskus ning muud ülikooliga seotud asutused on välja töötanud väga hea süsteemi uute innovaatiliste ettevõtete toetamiseks.
4. Raamatukoguteenus ja ligipääs teadusajakirjade digitaalsetele andmebaasidele on väga hästi tagatud.
5. Tunnustust vääriv ülikoolile läbivalt ja orgaaniliselt omane huvi tegeleda oluliste ja potentsiaalselt mõjusate ühiskondlike teemadega. Välja saab tuua mitmeid väga häid, Eesti ühiskonna jaoks olulisi näiteid interdistsiplinaarsest koostööst unikaalsetes kooslustes.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Akadeemiliste töötajate edutamisevõimalused on väga piiratud ning see võib põhjustada tulevikus probleeme ka teadus- ja arendustegevuse jätkusuutlikkuse osas. Atesteerimine, mis sisaldaks selgeid juhiseid edutamisevõimaluste kohta koos konkreetsete eesmärkidega, peaks suurendama töötajate rahulolu.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Teadustöö hindamine on peamiselt ülikoolisene ja kvantitatiivne. Soovitav oleks kasutada ka kvalitatiivset ülikoolivälist hindamist. Välja võiks töötada tulevikuplaani, mis võimaldaks toetada noori teadlasi, kelle teadustöö tulemuslikkus ei ole veel kõrgel tasemel, kuid kellel on selgelt hea potentsiaal.
2. Teadustöö hindamist võiks laiendada ka üksikutelt teadlastelt uurimisrühmadele või -üksustele. Praegu toimub hindamine ainult kas isiku või institutsiooni tasandil, samas kui teadustöö toimub valdavalt meeskondades.
3. Ülikooli teadustöö ühiskondliku mõju suurendamiseks oleks vajalik käsitleda ühiskondlike probleeme süstemaatiliselt ja interdistsiplinaarselt. Selleks võiks moodustada eraldi üksuse, mis võimaldaks paremini siduda erinevate teaduskondade kompetentsid ühisteks uuringuteks, et pakkuda ühiskondlike väljakutsete osas lahendusi.
4. Uute ettevõtete toetamisel on keskendumine patentidele ja litsentsidele üheks ettevõtluse dimensiooniks. Rohkem võiks arendada teenuseid, et soodustada nii kasumile orienteeritud ettevõtete kui ka valitsusväliste organisatsioonide teket.

5. Ülikoolide võrgustike kasutamine erinevate tegevuste edendamiseks on igati positiivne. Siiski võiks võrgustike tegevusi veelgi intensiivistada, et toetada mobiilsust ja ühiseid teadusuuringuid.
6. Uute ideede sissevoolu tagamisel ja uurimistegevuse pideval täiustamisel on olulisel kohal akadeemilise personali mobiilsus. Toetada tuleb mobiilsust kõikidel TAL tasanditel.

10.12. ÜHISKONNA TEENIMINE

Tugevused

1. Ülikoolil on olemas geograafiliselt lai kolledžite ja esinduste võrgustik, mida kasutatakse elukestva õppe edendamisel ja pakkumisel, oma pädevusvaldkondades uuema oskusteabe levitamisel ja muude teenuste osutamisel kohalikele kogukondadele.
2. Ülikooli ettevõtmised elukestva õppe laiendamiseks ja edendamiseks on hästi välja töötatud, turupõhised ja seotud mitmete noortele suunatud tegevustega.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. TÜ võiks kaaluda koordineerimismehhanismi loomist ülikooli tasandil erinevate üksuste (kolledžid, instituudid, muuseumid jne) vahel, et tagada olemasolevate ressursside maksimaalne rakendamine ühiskonnale teenuste osutamisel.
  2. Sarnaselt TÜ arengukavaga võiks instituudi tasandi tegevuskavadesse lisada ühiskonnale teenuste osutamise spetsiifilised aspektid (teadusliku mõtlemise edendamine, elukestev õpe, ülikooli ruumide pakkumine jne).
-
11. Kui üks kuni neli osahinnangut on hinnanguga „osaliselt vastav“ ja ülejäänud osahinnangud on hinnanguga „vastav“, analüüsib hindamisnõukogu kõrgkooli tugevusi ja parendusvaldkondi ning annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimine, töökorraldus, õppe- ja teadustegevus ning õppe- ja uurimiskeskond vastavad nõuetele ning teeb otsuse kõrgkool akrediteerida seitsmeks aastaks või annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimises, töökorralduses, õppe- ja teadustegevuses või õppe- ja uurimiskeskonnas esinevad puudused, annab juhiseid nende kõrvaldamiseks ning teeb otsuse akrediteerida kõrgkool kolmeks aastaks.
  12. Nõukogu kaalus TÜ tugevusi ja parendusvaldkondi ning leidis, et vaatamata mõningatele kitsaskohtadele kvaliteedikultuuri ja õppekavade disaini valdkondades on Tartu Ülikoolile omased mitmed silmapaistvad tugevused, mis muuhulgas annavad kinnitust pidevale parendamisele orienteeritud organisatsioonikultuurist:
    - 1) Tartu Ülikoolil on nii ajalooliselt kui käesoleval hetkel tunnustust vääriv roll kogu Eesti teadusmaastiku kujundamisel. Tunnustust väärivad ülikoolile läbivalt ja orgaaniliselt omane huvi tegeleda oluliste ja potentsiaalselt mõjusate ühiskondlike teemadega.
    - 2) Tagatud on TÜ valdkondade, töötajate ja üliõpilaste laialdane osalus ülikooli arengu kavandamisel. Osaluslähenedamine tagab mitte ainult ideede laiaulatusliku korje, vaid ka omanikutunde ja toetuse strateegiliste eesmärkide osas.

- 3) TÜ arengukava seob ülikooli eesmärgid riiklike ning Euroopa majanduslike, ühiskondlike ja kultuuriliste eesmärkidega mitmekülgset ja valdkondade üleselt, nt rõhutades rakendusliku suunitlusega teadusuuringute olulisust, toetades elukestvat õpet ja nähes end Eesti kultuuripärandi hoidja rollis.
- 4) TÜ akadeemilise eetika alased regulatsioonid on silmapaistvalt head, kuna sisaldavad põhimõtteid ja juhtnööre koos konkreetsete näidetega. Hea tava saavutamise oluline element on põhimõtete ja juhiste selge, täpne ja arusaadav sõnastamine ning TÜ on teinud selles osas suurepärase tööd. Loodud on uued hea teadustava nõustaja ametikohad, mis näitab ülikooli süstemaatilist ja ennetavat tegevust hea teadustava põhimõtete levitamisel TÜ liikmeskonnas.
- 5) Ülikool on väga tugevalt panustanud õppejõudude arengu toetamisse õppedisainerite värbamise, seminaride, koolituste ja parimate tavade jagamise üritustega, mida paljud töötajad peavad huvitavateks ja nauditavateks ning mille üle nad tunnevad uhkust. Õppejõud on väga tihedalt seotud teadustööga, instituudid tegutsevad vastavuses kõrgete rahvusvaheliste teadusstandarditega. Publikatsioonide tase ja maht on väga head.

13. Eeltoodust johtuvalt Nõukogu

OTSUSTAS

Akrediteerida Tartu Ülikool seitsmeks aastaks.

Otsus võeti vastu 9 poolthäälega. Vastu 0.

14. Akrediteering kehtib kuni 08.07.2029. Järgmise institutsionaalse akrediteerimise toimumise aja kooskõlastab HAKA büroo Tartu Ülikooliga hiljemalt 08.07.2028.
15. Tartu Ülikool esitab hiljemalt 31.08.2023 nõukogule ülevaate käesoleva otsuse punktis 10 välja toodud parendusvaldkondade ja soovitude arvestamise kohta, pöörates erilist tähelepanu järgmistele parendusvaldkondadele: kvaliteedikultuur, õppekavade disain, akadeemiliste töötajate atesteerimine ja edutamine.
16. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaide EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saada. Nõukogu saadab vaide EKKA vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaidet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Eve Eisenschmidt
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär